

Aşağıda belirtilen sorularımın **Adalet Bakanı Yılmaz TUNÇ** tarafından Anayasanın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Beritan GÜNEŞ ALTIN

Mardin Milletvekili

Türkiye'deki hapishanelerde gerçekleşen kötü muamele ve hak ihlalleri örneklerine her gün bir yenisi eklenmektedir. Son aylarda ise özellikle Erzurum Dumlu 2 No'lu Yüksek Güvenlikli Hapishanesindeki ihlaller, kamuoyunda geniş yer bulmaktadır.

Mahpusların aktarımına göre geçtiğimiz hafta sabah saatlerinde koğuşlara arama adı altında adeta baskın düzenlenmiştir. Bu esnada buzdolabında bulunan yiyecekler; dolaplarda bulunan elbiseler, çarşafklar; kişisel notlar ve mektuplar velhasıl mahpusların gündelik yaşamlarında kullandıkları hemen her nesne yırtılmış, kırılmış ve tahrip edilmiştir. Bu baskın esnasında infaz koruma memurlarının mahpusları "(...) siz merak etmeyin, size ne yapacağımızı biliyoruz. Size gününüzü göstereceğiz (...)" şeklinde alenen tehdit etmelerine ek olarak kurumu insan hakları ilkeleri çerçevesinde "idare" etmekle yükümlü cezaevi müdürünün de benzer şekilde "(...) siz bekleyin, çözüm süreci bitsin sizinle daha farklı şekilde muamele edeceğiz (...)" tehditlerde bulunduğu belirtilmektedir.

Açıkça psikolojik baskı ve fiziksel işkence tehdidi niteliğindeki bu ifadeler hapishanelerde sistematik hale gelen baskı ve işkence politikalarının yeni bir örneğini teşkil etmektedir.

Oysa Anayasa'nın 17'nci maddesi uyarınca "Hiç kimseye işkence ve eziyet yapılamaz, insan haysiyetiyle bağdaşmayan muamelede bulunulamaz." Aynı şekilde Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'un 2. maddesi hükümlü ve tutuklulara insan onuruna yakışır şekilde muamele edilmesini, ayrımcılık yapılmamasını ve kötü muamele yasağının gözetilmesini zorunlu kılmaktadır. Ulusal mevzuata ek olarak Türkiye'nin taraf olduğu Birleşmiş Milletler İşkenceye Karşı Sözleşme (CAT), Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 3. maddesi, BM Mahpuslara Muamele Standardı (Nelson Mandela Kuralları), mahpuslara insan onuruna uygun şekilde davranılmasını ve kötü muameleye karşı korunmasını güvence altına almaktadır.

Bu bağlamda;

1. Erzurum Dumlu 2 No'lu Yüksek Güvenlikli Cezaevi'nde siyasi mahpusların koğuşlarına yönelik yapılan baskın ve arama işleminin gerekçesi nedir? Bu işlem sırasında gerçekleştirilen eşyaların tahribi, hangi yasal düzenleme çerçevesinde gerçekleştirilmiştir?
2. İnfaz koruma memurlarının ve cezaevi müdürünün mahpuslara yönelik tehdit içeren söylemleri hakkında Bakanlığınıza ulaşan herhangi bir şikayet olmuş mudur? Bu şikayetlere ilişkin adli veya idari bir soruşturma başlatılmış mıdır? Cezaevindeki uygulamalar, Anayasa'nın 17. maddesi ile Ceza İnfaz Kanunu'nun 2. ve 5. maddeleri ile nasıl bağdaştırılmaktadır?
3. Erzurum Dumlu 2 No'lu Cezaevi'nde son 1 yıl içinde mahpuslar tarafından yapılan kötü muamele ve işkence başvurularının sayısı nedir? Bu başvurularla ilgili hangi işlemler gerçekleştirilmiştir?
4. Söz konusu cezaevine yönelik olarak, Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu (TİHEK), Avrupa İşkenceyi Önleme Komitesi (CPT) veya BM Özel Raportörleri tarafından herhangi bir izleme veya raporlama yapılmış mıdır? Yapıldıysa bulguları ve Bakanlığımızın buna karşı aldığı tedbirler nelerdir?